

Can Gorina

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Camí de la Font de la Tartana, núm. 48
Alçada: 461

Coordenades:

Latitud: 41.607521018864
Longitud: 2.0291554957966
UTM Est (X): 419105
UTM Nord (Y): 4606656

Classificació

Número de fitxa: 08120 - 104
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle: XVI-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Protecció Integral (Número 10 del Catàleg de Béns del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal).
Tipologia B de la normativa específica pels elements arqueològics (Fitxa número 58 del Catàleg de Béns a protegir del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal).
Data aprovació: dt., 22/09/2009 - 12:00
Número inventari: Sí (IPA)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 9268601DG1096N0001JB

Fitxes associades:

[Rellotge de sol de matí de Can Gorina](#)

[Jaciment de Can Gorina](#)

[Rellotge de sol de tarda de Can Gorina](#)

[Mola de Can Gorina](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la dl., 21/12/2020 - 17:15

fitxa:

Descripció

Masia de planta rectangular situada al costat del camí de la font de la Tartana, abans d'arribar a Can Solà del Racó, i als peus del Turó del Pujol. És de planta rectangular i consta de planta baixa, pis i golfes. La coberta és a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana principal, orientada a migdia. Un mur perimetral encercla la masia i es conserven antigues parets de dependències ja desaparegudes. A l'interior hi ha elements relacionats amb les activitats vitivinícoles. També conserva l'era, a la part oriental, amb un edifici que faria de paller i un forn de calç.

Manté un aspecte robust, fruit de diverses transformacions que han provocat una disposició de les obertures a la façana sense simetries. A la planta baixa, destaca el portal d'entrada, dovellat, però més estret del que és habitual i dues finestres amb reixes, als extrems. A la planta pis hi trobem tres finestres; dues amb ampits, brancals i llinda de pedra i una de més petita, d'obertura moderna, a l'extrem dret. Entre les dues finestres amb emmarcament de pedra, hi trobem el rellotge de sol. A les golfes hi ha un finestral d'arc de mig punt. El parament és arrebossat llis amb pèrdues importants, sobretot a la part baixa, on s'observen diverses reparacions parcials.

A la façana de ponent s'hi observen diverses obertures. Però a la planta baixa hi ha una entrada de factura moderna i dues finestres reixades. A la planta pis s'hi defineixen tres finestres i un rellotge de sol de tarda.

Observacions:

Té dos rellotges de sol; una a la façana principal (de matí) i l'altre a la façana de ponent (de tarda). Joan Comasòlivas i Font ha fet un estudi del dietari, publicat l'any 2003.

Història

Segons recull Ballbé: “El 14 de desembre de 1508, Benet de Vilalba, abat del monestir de Sant Llorenç del Munt, de l'ordre de Sant Benet, concedí emfiteusi a Joan Gorina del Mas Bassa, de Matadepera, aquella terra erma, amb ses entrades i sortides, drets de pertinences inclosa per la vora del torrent que passa pel mas de Can Torras”. La parcel·lació de part de les antigues propietats de Can Gorina a partir del darrer terç segle XVIII, per tal de realitzar-hi establiments rurals, donarà lloc al naixement i desenvolupament urbà del carrer de Sant Joan i de Sant Isidre.

Esteve Renom i Pulit va adquirir la documentació patrimonial del mas Gorina que comprèn els anys 1577 fins a 1904. Destaca el dietari de Francisco Gorina i Riera que va ser alcalde de Matadepera i Jutge de Pau, transcrit i editat per Joan Comasòlivas i Font, arxiver.

A mitjan del segle XVI Jaume Gorina, cabaler, nascut a Sabadell, es casa amb la pubilla del mas Bassa de Matadepera, canviant així el nom de la casa. L'any 1878 Francesc Gorina i Riera fou embargat i

expulsat del mas. Temps després la casa pateix un incendi i el dia 1 de febrer de 1879, hi entren a viure, el mosso de Can Farrés de Baix, Domingo Borrell Torrell i Rosa Escalé Cadavall, minyona de Can Pèlcs, procedent de la Calsina de Rellinars. Els seus descendents visqueren a la casa, fent-se càrrec del bestiar, les vinyes i conreus fins l'any 1962 aproximadament

La importància històrica de Francesc Gorina i Riera, rau en que, durant la segona meitat del segle XIX redactà en un compendi de llibretes, tot allò que ell considerà important de deixar-ne constància per als seus descendents i també informació sobre la gestió del mas. Neix el 1823 a la casa pairal (fill de Joan Gorina Llonch i de Josepa Riera i Puig). Als onze anys perd el pare i els marmessors del testament del pare decideixen enviar-lo a casa d'una padrina (La Riera de Granera) on aprendrà de pagès i de lletra. Als setze anys torna a la finca que durant aquests anys de joventut havien estat explotades per diversos parcers.

Als 18 anys s'inicia en la redacció d'un dietari (un total d'11 llibretes) on farà constar tot el relacionat amb la vida al mas (comptes, despeses, collites, festes, processons, misses, metereologia, estratègies per tirar endavant l'economia familiar). També destaquen les descripcions que fa de les notícies de caire social i polític. També es parla de les carlinades, l'arribada del ferrocarril a Sabadell, el comerç i els canvis de moneda... Els seus relats fineixen dos dies abans de la seva mort, l'any 1904 amb les següents paraules, "No puch escriure, no puch escriure".

Bibliografia

AJUNTAMENT de Matadepera (2009). Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Matadepera. Tomo IV. Catàleg de Béns.

AMETLLER BASSETS, Manel (1998). Una masia de Matadepera: Can Solà de la Font, o del Racó. Notes per a la seva història, Terme, 13.

BALLBÉ I BOADA, Miquel (1981). Matadepera i Sant Llorenç del Munt. Més de mil anys d'història. 1er volum, Matadepera. Ajuntament de Matadepera.

BALLBÉ I BOADA, Miquel (1985). Masos i pairalies de Matadepera. Terrassa: Caixa d'Estalvis de Terrassa.

COMASÒLIVAS i FONT, Joan (2017). Elements patrimonials del Torrent de Can Solà del Racó, dins XXXVIII Ronda Vallesana. Sant Feliu del Racó - Castellar del Vallès, pp. 39 - 42. Unió Excursionista de Sabadell. Sabadell.

COMASÒLIVAS i FONT, Joan (2003). Dietari de Francesc Gorina i Riera, pagès de Matadepera 1841-1904. Curial Edicions Catalanes, 94. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

FONT SEGURA; X. i MUNUERA BERMEJO, J. (2014). Matadepera: patrimoni cultural. Ajuntament de Matadepera.

